

www.zdn.cz

8.2.2010

Ing. Ladislav Friedrich, CSc.

Novela zákona o pojišťovnách? V této podobě spíše kontraproduktivní

Návrh novely o pojišťovnách, tak jak nyní prochází sněmovnou, by mohl podle Svazu zdravotních pojišťoven současnou situaci spíše zkomplikovat. „Schválení zmíněné novely by bez odstranění vad bylo spíše kontraproduktivní,“ okomentoval návrh pro ZDN.cz ředitel Oborové zdravotní pojišťovny Ladislav Friedrich.

Chápeme obavu poslanců z možného neprůhledného propojení zdravotních pojišťoven a zdravotnických zařízení i obavu z případných negativních dopadů střetu zájmů. Současně se však obáváme, že bez pečlivé kontroly textu návrhu a některých úprav by mohlo přijetí této novely situaci spíše zkomplikovat.

Omezení vzájemného obratu

Návrh na úpravu omezení propojení zdravotní pojišťovny nebo žadatele o její založení se zdravotnickým zařízením současně odebírá zdravotním pojišťovnám i možnost provozovat i jen referenční a revizní zdravotnická zařízení jako nástroj kontroly nákladů na poskytnutou zdravotní péči, zejména co se týče léčivých přípravků a zdravotnických prostředků a podobně.

Je nesporné, že efektivitě a kontrole nákladů na poskytovanou zdravotní péči by jednoznačně prospělo, kdyby osoba ovládaná zdravotní pojišťovnou (z důvodu transparentního oddělení účetnictví by to neměla dělat sama zdravotní pojišťovna) mohla provozovat některé typy zdravotnických zařízení, např. revizní stomatologii, zubní laboratoř, lékárnou, výdejnu zdravotnických prostředků či revizní ambulantní zařízení.

Je zřejmé, že pokud by se opravdu jednalo pouze o referenční nebo revizní pracoviště, nemá zdravotní pojišťovna prostor taková zařízení preferovat na úkor jiných zdravotnických zařízení, a lze je i jednoduše kontrolovat. Pro zachování okrajového charakteru těchto zdravotnických zařízení lze například omezit výši vzájemného obratu mezi zdravotní pojišťovnou a takovým zdravotnickým zařízením zákonným limitem.

Taková zdravotnická zařízení by pro zdravotní pojišťovnu byla neocenitelným přínosem pro kontrolu nákladů na poskytnutou hrazenou zdravotní péči. U propojení zdravotní pojišťovny a vlastníka nebo spoluvlastníka zdravotnického zařízení či osoby jej ovládající dále doporučujeme doplnit podmínku, že propojení se zakazuje jen tehdy, je-li poskytování zdravotní péče převažující činností tohoto subjektu.

Například z možnosti podat žádost o založení zaměstnanecké pojišťovny jsou dosavadním zněním vyloučeny všechny právnické osoby – zaměstnavatelé, kteří mají závodního lékaře pro své zaměstnance. Domníváme se, že doplněním těchto změn zůstane zachován smysl navrhovaného zákazu, a přitom bude odstraněna nepřiměřená tvrdost zákona.

Sporný střet zájmů

Navrhované rozšíření definice střetu zájmů členů orgánů a vedoucích zaměstnanců zdravotní pojišťovny považujeme v současné podobě za nepřijatelné. Domníváme se, že zakáže-li se účast v orgánech zdravotní pojišťovny všem osobám, které mají v návrhu definovaný vztah k provozovateli (vlastníkovi, spoluvlastníkovi, zřizovateli...) zdravotnického zařízení nebo k dodavateli zboží či služeb zdravotní pojišťovně (a dokonce i k dodavateli zboží či služeb smluvnímu zdravotnickému zařízení), nebude téměř možno najít osoby, které by mohly funkci člena orgánu zastávat.

Sama zdravotní pojišťovna má mnoho dodavatelů (ať už se jedná o poskytovatele

poštovních služeb, o mobilní operátory, o dodavatele elektřiny nebo o banky, které vedou účty). Stanovení pravidla, že ve střetu zájmů je kdokoli, kdo je zaměstnancem některého z těchto dodavatelů, považujeme za neúnosné (natož když se to má týkat i jeho osoby blízké).

Tím spíše není možné, aby se stejné pravidlo vztahovalo na dodavatele všech zdravotnických zařízení, s nimiž má zdravotní pojišťovna smlouvu (není v silách zdravotní pojišťovny dokonce ani zjistit, kdo všechno je dodavatelem smluvního zdravotnického zařízení). Rozšíření zákazu na ovládající osoby vyjmenovaných subjektů považujeme rovněž za příliš široké a navíc nevymahatelné, protože tyto vztahy často nelze ani dohledat.

Příliš široká definice

Dále považujeme za nutné doplnit podmínku, že střet zájmů vzhledem k provozovateli (vlastníkovi, spoluvlastníkovi, zřizovateli...) zdravotnického zařízení vzniká pouze tehdy, pokud je poskytování zdravotní péče převažující činností tohoto subjektu.

Tato podmínka již nyní v zákoně je (po novelizaci účinné od 1. 1. 2008), protože bez tohoto omezení byl střet zájmů definován příliš široce – některé právnické osoby, které by jinak dle zákona byly oprávněny delegovat své zástupce do orgánů zdravotní pojišťovny, provozují zdravotnická zařízení (např. tak, že mají závodní lékaře pro své zaměstnance) a všichni jejich zaměstnanci tak byli ve střetu zájmů a nemohli se účastnit na řízení zdravotních pojišťoven.

Zmatečné formulace, nesprávné pojmy

Celý návrh má podle našeho názoru i vady z hlediska legislativně-technického. Místy je v rozporu s legislativními principy (mj. s principem právní jistoty, neboť obsahuje příliš vágní formulace), obsahuje četné duplicity, nesprávné pojmy a zmatečné formulace.

Z výše uvedených důvodů se obáváme, že schválení zmíněné novely by bez odstranění těchto vad bylo spíše kontraproduktivní.

Autor je generální ředitel Oborové zdravotní pojišťovny zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví a prezident Svazu zdravotních pojišťoven ČR